

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ PHÚ MỸ, TỈNH BÀ RỊA - VŨNG TÀU

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Phạm Xuân Hưng

Thư ký phiên họp: Bà Trịnh Thị Hằng, thư ký Tòa án nhân dân thị xã Phú Mỹ, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Phú Mỹ tham gia phiên họp:
Bà Nguyễn Thị Thanh Hải - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 4 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Phú Mỹ, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 05/2020/TLST-DS ngày 07 tháng 01 năm 2020 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/ 2020/QĐST-DS ngày 21 tháng 4 năm 2020, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Võ Thị L, sinh năm 1949. Địa chỉ: Tổ A, Khu phố D, phường H, thị xã P, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu. (có mặt)

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Ông Phạm Văn P, sinh năm 1963. Địa chỉ: Tổ A, Khu phố D, phường H, thị xã P, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (Có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt).

- Ông Phạm Văn T, sinh năm 1976. Địa chỉ: Ấp P, xã P, huyện N, tỉnh Đồng Nai (Có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt).

- Ông Phạm Văn H, sinh năm 1980. Địa chỉ: Tổ A, Khu phố D, phường H, thị xã P, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (Có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt).

- Bà Phạm Thị D, sinh năm 1982. Địa chỉ: Khu L, xã L, huyện L, tỉnh Đồng Nai (Có mặt).

- Bà Phạm Thị Thanh H, sinh năm 1985. Địa chỉ: Khu K, xã L, huyện L, tỉnh Đồng Nai (Có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt).

- Bà Phạm Thị Thanh N, sinh năm 1987. Địa chỉ: Tổ A, Khu phố D, phường H, thị xã P, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (Có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt).

- Bà Phạm Thị L, sinh năm 1993. Địa chỉ: Tổ A, Khu phố D, phường H, thị xã P, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (Có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 11 tháng 12 năm 2019 và bản tự khai trong quá trình giải quyết vụ việc, bà Võ Thị L trình bày:

Bà L và ông Phạm Văn H (sinh năm 1947) là vợ chồng. Trong thời gian sinh sống vợ chồng bà L sinh được tám người con là các ông (bà) Phạm Văn P, Phạm Văn T, Phạm Văn H, Phạm Thị D, Phạm Thị Thanh H, Phạm Thị Thanh N, Phạm Thị L và Phạm Văn M. Ngày 01 tháng 7 năm 2017 ông Phạm Văn H chết do bị bệnh. Trong tám người con của bà L thì có ông Phạm Văn M bị bệnh, bà L đã đưa ông M đi khám tại Bệnh viện tâm thần Trung ương 2, bệnh viện xác định ông M bị hội chứng Down. Trong sinh hoạt hàng ngày thì ông M tự đi lại được, nói được, nhưng không đọc viết được, không biết ngày tháng năm sinh tên tuổi của mình. Do bị bệnh nên ông M không thể tự mình tham gia các giao dịch dân sự, nên bà L yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm Văn M, sinh năm 1990, hộ khẩu thường trú: Tổ A, khu phố D, phường H, thị xã P, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu mất năng lực hành vi dân sự.

Tại bản tự khai và tại phiên họp người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Phạm Thị D trình bày: Bà D là con của bà Võ Thị L và ông Phạm Văn H. Trong tám anh chị em thì có ông M bị bệnh Down. Để tiện các giao dịch dân sự bà đồng ý việc bà Võ Thị L yêu cầu tuyên bố Phạm Văn M mất năng lực hành vi dân sự, bà D đồng ý là người giám sát việc giám hộ.

Tại bản tự khai người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Phạm Văn P, ông Phạm Văn T, ông Phạm Văn H, bà Phạm Thị Thanh H, bà Phạm Thị Thanh N và bà Phạm Thị L trình bày: Các ông bà là con của bà Võ Thị L và ông Phạm Văn H. Trong 8 anh chị em thì có ông M bị bệnh Down. Để tiện các giao dịch dân sự ông bà đồng ý việc bà Võ Thị L yêu cầu tuyên bố Phạm Văn M mất năng lực hành vi dân sự, các ông bà đồng ý cử bà Phạm Thị D là người giám sát việc giám hộ. Do bận công việc nên các ông bà xin vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự.

Tại phiên họp, bà Võ Thị L vẫn giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm Văn M mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Phú Mỹ phát biểu: Căn cứ Điều 22, Điều 53 Bộ luật Dân sự năm 2015 và Khoản 1 Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự, xét có đủ căn cứ đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Võ Thị L, tuyên bố Phạm Văn M mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Phú Mỹ nhận định:

[1] Về tố tụng:

Bà Võ Thị L có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố Phạm Văn M, hộ khẩu thường trú: Tổ A, Khu phố D, phường Hắc D, thị xã P, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu mất năng lực hành vi dân sự là thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Phú Mỹ, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu theo quy định tại Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a Khoản 2 Điều 39, Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Bà Võ Thị L là mẹ của ông Phạm Văn M, do ông M bị bệnh Down nên không thể tự thực hiện các giao dịch dân sự. Do đó, việc bà Võ Thị L yêu cầu tòa án tuyên bố Phạm Văn M mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với Khoản 1 Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung yêu cầu:

Xét thấy: Ông Phạm Văn M khi sinh ra đã bị bệnh, sau khi khám tại Bệnh viện Tâm thần trung ương 2 thì xác nhận ông M bị bệnh Down. Ông M không biết mình sinh năm nào, bao nhiêu tuổi, địa chỉ ở đâu, không nhận thức được địa điểm, thời gian. Bà Võ Thị L yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm Văn M mất năng lực hành vi dân sự để gia đình cử người đại diện cho ông M trong các thủ tục dân sự liên quan đến quyền lợi ích hợp pháp của ông M.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 815/KLGD ngày 26/02/2020 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh kết luận: Căn cứ Tiêu chuẩn chẩn đoán của Tổ chức Y tế thế giới về các rối loạn tâm thần và hành vi hiện hành (ICD-10), căn cứ Thông tư số 23/2019/TT-BYT ngày 28/8/2019 của Bộ trưởng Bộ Y tế về quy trình Giám định pháp y tâm thần.

Về y học: Đương sự chậm phát triển tâm thần, mức độ nặng/ Hội chứng Down (F72/Q90-ICD10)

Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Do đó căn cứ Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự thì có đủ căn cứ chấp nhận đơn yêu cầu của bà Võ Thị L về việc tuyên bố ông Phạm Văn M mất năng lực hành vi dân sự.

Do ông Phạm Văn M không có vợ con nên căn cứ vào Điều 46, Khoản 3 Điều 53 Bộ luật Tố tụng dân sự thì bà Võ Thị L (mẹ ruột) là người giám hộ đương nhiên của ông Phạm Văn M.

Bà Võ Thị L, ông Phạm Văn P, ông Phạm Văn T, ông Phạm Văn H, bà Phạm Thị D, bà Phạm Thị Thanh H, bà Phạm Thị Thanh N và bà Phạm Thị L cùng thống nhất cử bà Phạm Thị D là người giám sát việc giám hộ, bà Phạm Thị D đồng ý là người giám sát việc giám hộ. Căn cứ Điều 51 Bộ luật Tố tụng dân sự thì việc cử người giám sát việc giám hộ của các đương sự là phù hợp theo quy định của pháp luật nên chấp nhận.

[3] Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Võ Thị L là người cao tuổi nên thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí Tòa án theo luật định.

[4] Về chi phí giám định: Bà Võ Thị L phải chịu chi phí giám định 4.336.000đ (Bốn triệu ba trăm ba mươi sáu nghìn đồng) và đã nộp đủ.

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ: Khoản 1 Điều 27, điểm a Khoản 2 Điều 35, điểm a Khoản 2 Điều 39, Khoản 1 Điều 149, Điều 361, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; các Điều 22, 46, 51, 53, 57, 58, 59, 136, 141 Bộ luật Dân sự, điểm đ Khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ quốc Hội, Điều 2 Luật Người cao tuổi.

- Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Võ Thị L.

Tuyên bố ông Phạm Văn M, sinh năm: 1990. Hộ khẩu thường trú: Tổ A, khu phố D, phường Hắc D, thị xã P, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu mất năng lực hành vi dân sự.

Người giám hộ của ông Phạm Văn M là bà Võ Thị ẹ, sinh năm 1949; Địa chỉ: Tổ A, khu phố D, phường H, thị xã P, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

Người giám sát việc giám hộ là bà Phạm Thị D, sinh năm 1982; Địa chỉ: Khu L, xã L, huyện L, tỉnh Đồng Nai.

Căn cứ khoản 2 Điều 136 Bộ luật Dân sự, bà Võ Thị L là người đại diện theo pháp luật của ông Phạm Văn M.

Phạm vi đại diện: Căn cứ Điều 141 Bộ luật Dân sự, bà Võ Thị L có quyền xác lập, thực hiện mọi giao dịch dân sự vì lợi ích của ông Phạm Văn M, trừ trường hợp pháp luật có quy định khác. Bà L không được nhân danh người được đại diện để xác lập, thực hiện giao dịch dân sự với chính mình hoặc với bên thứ ba mà mình cũng là người đại diện của người đó, trừ trường hợp pháp luật có quy định khác. Bà L phải thông báo cho bên giao dịch biết về phạm vi đại diện của mình.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn nộp tiền lệ phí Tòa án cho bà Võ Thị L.

3. Về chi phí giám định: Bà Võ Thị L đã nộp đủ.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Bà Rịa -Vũng Tàu;
- VKSND TX. Phú Mỹ;
- Chi cục THADS Tx. Phú Mỹ;
- UBND phường H;
- Những người tham gia tố tụng;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đã ký

Phạm Xuân Hưng